

Előfizetési árak:

Hétfős évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes számon 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petit soronként 5 kr-ával számítottak.

Királyi szavak.

Debreczen, május 5.

(—s) Az ezredéves ünnepiségek sorozata tegnapelőtt a lehető legkedvezőbb előjelek között és a legfényesebb pompa hangulatában nyilott meg hazánk székesfővárosában. Az ünnepi alkalomban és szertartásban részt vett minden magyar ember, a legelső magyar embertől, a koronás királytól kezdve a legszegényebbig, mert hisz ha fizikailag nem is lehetnek néhány százezernél többen jelen, de szellemileg milliók vettek részt hazafias lelkesedéssel a két nap ünnepeiben.

Az ünnepek fényüket természetesen a királyi koronától nyerik, amelynek föl-kent viselője, miként önmaga mondá, „örömteljes érzelmektől áthatva“ jelent meg a magyar nemzeti erő és munka béke ünnepén. Szébb és igazabb szavakkal nem lehet kifejezni az uralkodói kegy örömet s a nemzet iránt való elismerését, mint minőket I. Ferencz József Ő Felsőge a kiállítás megnyitó ünnepén mondott. Ez a terjedelmére nézve rövid, de kifejezéseiben tömör és értelmében mély alap-pal bíró beszéd igaz tükrét tárta föl felséges Urunk és királyunk s felséges királyasszonyunk s az egész uralkodó család érzelmeit, amelyekkel a hű magyar nemzet erényei iránt viseltetnek.

Jól tudtuk ugyan mi, hogy a király kegyét birjuk, mert azt mindenkoron ki-

érdemeltük, de nemzeti önérzetünknek végtelenül jól esett mégis, hogy állami létünk örökké emlékezetes ezredéves örömnappal újból hallhatjuk a fejedelmi kegy elismerő szavait. E szavak ujalagos fényes bizonyítékai annak, hogy nem ok nélkül nevezzük I. Ferencz Józsefet a legalkotmányosabb és legbőleesebb uralkodónak. Ezek a királyi szavak a legközvetlenebb elismeréssel adóznak a magyar nemzeti géniusznak, amidőn a magyar harszi dicsőséget és az ország munkás tevékenységét hangsúlyozzák, aminek is hazánk léte, fentartása és haladása köszönhető. Századokon keresztül a magyar csak félkezével dolgozhatott, mert a másik félkezével kardot kellett suhogtatnia tatár, török ellenség ellen, azután meg alkotmányos szabadságának védelme szolított fegyverre, s csak mióta nemzeti állami létünk véglegesen kibontakozott, csak azóta láthattunk hozzá, hogy helyrehozzuk mindazt, amit századokon keresztül elmulasztani vagy legalább is elhanyagolni kénytelenítettünk.

És amidőn a király ezeket a nemzeti érdemeinket kellően méltatja, egyttal atyai jóindulattal és bölcsességgel óva int, hogy a sikerek ne tegyenek bennünket elbizakodottakká, hanem inkább szolgáljanak „hathatós örömmel a további munkásságra és haladásra.“ Meg is fogadjuk a király szavait, szívünkbe is vessük azoknak szinarany bölcsességét és bizonyosak

lehetünk benne, hogy in hoc signo vin-cemus, győzedelmeskedni fogunk a másodok ezredév küzdelmeiben.

Küzdelmünket minden esetre meg fogja könnyíteni az, hogy a legbőleesebb és legalkotmányosabb király jogára alatt élünk, aki népei szabadságának és jólétének leghathatósabb istápolója s azért a népek atyjának, a királyok királyának, a Mindenhatónak legbőleesebb áldását kérjük le felséges Urunk és Királyunk fejére, hogy országunk szent koronáját az emberi kor legvégső határáig boldogan és dicsőségesen viselhesse!

— Bánffy Dezső b. miniszterelnök ki-tüntetés. A mint már jelentettük, ő felsége a király, Bánffy b. miniszterelnöknek a kiállítás megnyitása alkalmából a Li-pótrend nagykeresztjét adományozta. A korona e legmagasabb elhatározása poli-tikai esemény súlyával is bír. Kifejezése azon bizalomnak, amelylyel a korona a magyar kormány, kivált pedig annak feje: Bánffy báró miniszterelnök iránt viseltetik. Ami pedig Bánffy b. személyes érdemeit illeti, a legmagasabb kitüntetés e részben mindenesetre kellő pillanatban érkezett, amennyiben egyrészt a hónapokig tartó parlamenti harez után annak mintegy zárkövét, még pedig nagyon tul-ságos zárkövét képezi, de egyben kellő elismerése azon hazafias, fáradságot nem ismerő, csaknem önfeláldozó fáradozásnak is, amelyet a miniszterelnök sokféleképen kedvezőtlen viszonyok közt a magyar mil-lennium sikere érdekében oly eredménye-sen kifejtett.

TÁRGZA.

Lispeth.

Irta: Kipling Rudyard.

Az apja Sonvo volt, a hegylakó, az anyja Jádeh. Az egyik esztendőben nagyon gyöngén ütött ki a kukoricea termésük s éjszakának idején két medve föl-turta egyetlen mákföldjüket, mely a Sutley-völgy fölött volt, a kotgarhi oldalon. A rákövetkező esztendőben tehát föl-vették a keresztény hitet s gyermeküket elvitték a misszionáriusokhoz megkeresz-teltetni. A kotgarhi lelkész „Elisabeth“ névre keresztelte a leánykát, akit azon-ban pahari tájszólással, a hegyi emberek nyelvén csak Lispethnek szólítottak.

Később a kotgarhi völgybe behur-czolták a kolerát. Sonvo és Jádeh belepusztultak. Lispeth félig fogadott leány, félig eselédképen a kotgarhi lelkész fele-ségéhez került. Ez már a morva misszionáriusok ideje után esett, de Kotgarh-nak a régi neve: „Az éjszaki hegyek királynője“, még mindig élt a népnek ajkán.

Lispeth szép hajadonná serdült. Ha a hegyi leányt szépnek mondják, akkor bizonyosan érdemes rá, hogy megtegye-nek ötven mértföldnyi göröngyös utat — csak a látásáért. Görög metszésű volt az arca, amolyan igazi görög arc, a milyent a képeken gyakran látni, de a

valóságban vajmi ritkán. Bőre halvány volt, mint az elefántesont s nyulánk ter-metével kivált a többi hegyi leány közül, a kik rendesen alacsonyok. Szemei esodálatos fényben ragyogtak. Ha nem járt volna durva darócruhában, az ember a vadászatra induló Diánának tarthatta volna.

Lispeth ragaszkodott a keresztény valláshoz s nem tett úgy, mint a többi hegyi leányok, akik ha felnőnek, vissza-térnek az őseik hitére. Gyűlölte is Lispeth-et a saját fajtája. Haragudtak rá, mert mindennap mosakodott s azt mondták róla, hogy memsahib lett. A lelkész felesége nem tudta, hogy mihez fogjon vele. Ho-gyan parancsolhatott volna rája, hogy tör-lülgesse meg az asztalt, vagy mosogassa meg az edényeket, vagy pedig lósson-fus-son a környéken s hozza haza a szüksé-ges holmit? Így hát játszópajtása lett a lelkész gyermekeinek. Vasárnaponként el-járt az iskolába, szorgalmasan forgatta a lelkész könyveit s napról-napra virulobb és szebb lón, úgy, mint a királykis-asszonyok a tündérmesékben. A lelkészné úgy tartotta, hogy jó volna, ha Lispeth Simlában szolgálatba állana. De a leány meg volt elégedve sorsával s ott akart maradni, a hol volt.

Ha utasok jöttek Kotgarba, a mi ritkán esett meg, Lispeth a szobájába rejtőzött, mert félt, hogy elviszik Sim-lába, vagy másfelé, az ismeretlen nagy világba.

Egy szép napon Lispeth sétára indult.

Lehetett ekkor vagy tizenhét esztendő-s. Persze nem olyan sétákat szokott tenni, mint az angol dámák, a kik, ha három mérföldnyi utat tesznek, akkor is kocsi-ra ülnek. Lispeth Kotgarh és Narkunda között 30—40 mértföldnyi területet is be-köszált.

Később fordult az idő, a mikor Lispeth hazafalé indult. A nyaktörő uton valami nehéz terhet cipelt karjaiban. A lelkész felesége már épen nyugalomra akart térni, mikor Lispeth lihegve s kimerülten megérkezett terhével. Lispeth letette a terhet a pamlagra s aztán egyszerűen így szólt:

— Ez az én uram. A Bagi-sziklán találtam. Sebe van. Majd ápoljuk és ha fölgyógyul, az ön férje össze fog esketni bennünket.

Először történt, hogy Lispeth a férj-hezmenésről beszélt s a dolog nem kis rémületet okozott a lelkésznek. De hát a pamtagon fekvő fiatalemberrel is kellett valamit kezdeni. Fiatal angol volt. Fején hosszú seb látszott. Lélekzett, de egészen eszméletlen kívül volt.

Agyba fektették s a lelkész kerített számára valami orvosságot. Lispeth az ajtó előtt várakozott, hogy szükség ese-tén hasznossá tegye magát a beteg körül. A lelkésznek is elmondta, hogy ez az ember lesz az ő ura s a lelkész, valamint a felesége is, megrótták őt illetlen maga-viseletéért. Lispeth nyugodtan hallgatta végig a korholó szavakat, de megmaradt

A vármegye diszközgyűlése.

Debreczen, május 5.

Boeskaai vármegyéje ma ünnepelte Magyarország ezeréves fennállását, azt a dicsőséges tiz százados állami életet, a melynek története lapjaira hősi, vitéz karddal írta be a nevét a szabadság szerető hajduság. — Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága diszközgyűlésre jött össze ma, hogy emlékezete visszaszálljon arra a világtörténelmi jelentőséggel bíró nagy eseményre, amidőn Árpád lovas népe megjelent a Duna-Tisza partjain és hazát alapított a hun testvér nemzet egykori birodalmában. Hogy végig tekintsen tiz századnak örömein, dicsőségein és szenvedésein, amelyeket át élt ez a testvértelen maroknyi nemzet az isteni Gondviselésnek kegyelméből. — Hogy levonja nagy tanúságait a nemzet esodás történetének. Hogy örvendezzen a jelennek, a melyben lehanyatlik az első ezer év és a második ezer év hajnala hazáját a kultura fegyvereivel erősítő boldog nemzetre veti rózsás fényét. Hogy hálával és hódolattal gondoljon Szent István koronája fölkelet viselőjére, a mi nagy királyunkra, a kinek dicsőséges és békés országlása alatt bizalommal, édes reményvel indulhatunk a második ezer évről.

A bizottsági tagok már 1/2 10 óra felé sűrű rajokban lepték el a vármegyeháza környékét. Nagy ritkán lát együtt annyi megye-atyát a közgyűlés. Az egészségtől duzzadó jó módu vidéki gazdálkodók sötét-kék ünneplője és a megyebeli urirendek fekete szalonja mellett pompásan festettek a kócsag forgós, arany bogláros színes díszmenték. — Dismagyarban láttuk Dégenfeld József gróf főispánt, Rásó Gyula alispánt, Weszprémi Zoltán főjegyzőt, Szöllőssy János t. főügyészt, Fogthü János szoboszlói földbirtokost, Nábráczky

István nádudvari főszolgabíró, Kovács Gyula szoboszlói polgármestert, dr. Medve Zoltán főispáni titkáát, Nagy Miklós h. dorogi ügyvédet.

Zajos éljenzéssel üdvözölték Debreczen város tisztikarát. Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, Ábrahám László t. főügyész, Körner Adolf, Vecsey Imre, Király Gyula tanácsnokok diszmagyarban jelentek meg. Rajtuk kívül még Hajdu Gyula tanácsnok, Stahl Géza főmérnök és Szabó Kálmán elnöki titkár képviselték a tanácsot.

Az ünneplő közgyűlés fényét néhány előkelő hölgy megjelenése is emelte. Ott voltak: Dégenfeld Anna és Mária grófnők, Rásó Gyuláné, Weszprémi Zoltánné, Nábráczky Istvánné és leánya, özv. Láposy Ferenczné és leánya Anna, Sesztina Jenőné, ifj. Csanak Józsefné és Ruzics Mariska.

Pont 10 órakor lépett a terembe Dégenfeld József gróf főispán, a kit éljenzéssel fogadtak.

Az elnöklő főispán a következő szép beszéddel nyitotta meg a diszközgyűlést:

Tisztelt közgyűlés!

Üdvözlöm a törvényhatósági bizottságot ezen mai millennáris diszközgyűlés alkalmából. Ezeréves fennállását ünnepljük ez esztendőben hazánknak, de egyszersmind nemzetünket is, mert hiszen a magyar csak ezer év óta tekinthető megalakult nemzetnek, mióta már hazájában megtelepedett.

Ha meggondoljuk mily csekély számban lehettek őseink a honfoglalás idejében s mily pusztító csapásokon és vészekben keresztüla nemzet a lefolyt ezer év alatt az isteni gondviselés különös kedvező kegyelmének kell tekintenünk, hogy a magyar nemzet több teljesen idegen népfajok között eddig fenn tudta magát tartani és ma is él. Azonbaa most, hogy az első ezerévet szerencsésen befejeztük s a

második ezerévet megkezdjük, minden hazája s nemzetünkért lelkesülő magyar hazafinak kötelessége a magyar nemzet, a magyar haza tovább fejlődéséért tőle telhetőleg munkálni. — Mert különösen azon körülmények között, a melyek között mi vagyunk csak azon ország, azon nemzet tekinthető életképesnek, csak annak tovább fennállása remélhető, a mely folytonos fejlődésben van. (Igaz. Ugy van!)

S ha körültekintünk, azt tapasztaljuk hogy ezen fejlődés az utolsó egy néhány évtized alatt valóban óriási volt, de mellett még azt is tapasztaljuk, hogy ezen óriási fejlődés ideje összeesik dicsőségesen uralkodó felséges királyunk országlásának idejével. (Eljenzés.)

Ó Felső, a magyar király, a legelső magyar ember, mint hazájáért és nemzetéért lelkesülni tudó jó hazafi, teljesítette királyi kötelességét s innen van az utolsó évtizedek óriási haladása.

De nincs is és nem is lehet ez idő szerint a magyar nemzetnek, a magyar hazának nagyobb, elsőbrendű érdeke minthogy Ó felsége mentől hosszabb ideig viselhesse Szent István koronáját felkent homlokán. (Eljenzés.)

Ezen nemzeti és hazafias érdeknek hódolva lelkesülve egyszersmind Ó felsége a király iránt való hálától és hűségétől is, a midőn a közgyűlést ezennel megnyitom, indítványozom. (Az egész közgyűlés feláll.) Hogy ő felségét itten szívből jövő lelkes éljennel üdvözöljük s iránta való ragaszkodásunknak, szeretetünknek, hálánknak, hűségünknek és lelkesedésünknek egy hozzá intézendő hódoló feliratban adjunk kifejezést. Eljen a magyar király, éljen a magyar haza, éljen a magyar nemzet! (Perczekig tartó éljenzés.)

szándéka mellett. Erős, keresztényi hit kell ahhoz, hogy elfojtsa bennünk azokat a durva ösztönöket, melyek például az első látásra való szerelembeesés. Lispeth megtalálta az embert, a kiről azt hitte, hogy neki van szánva s nem tudta, hogy választását el kellene hallgatnia. A lelkész házat elhagyni nem akarta. Apolni akarta az angolt, abban a hiszemben, hogy ha a fiatalember fölgögyul, elveszi őt feleségül. Egész számítása csak erre való volt.

Tizenégnapi láz után az angol lábra állott s megköszönte a lelkésznek és feleségének, de kiváltképen Lispethnek a jószágát. Magáról is szót ejtvén, elmondotta, hogy keleten utazgat s azért jött a simlai hegyek közé, hogy növényeket és lepkéket gyűjtögesse. Simlában nem ismerte őt senki. A balesete valószínűleg úgy történt, hogy meg akart nézni egy korhadt fatörzset s megcsuszván, legurult a lejtőn. Mihelyt elég erősnek érzi magát, visszatér Simlába. A hegymászást már megelégette.

Mindazonáltal nem nagyon sietett az elutazással. Minthogy Lispeth nem akart hallgatni a lelkész jóakaratu intéseire, az asszony beszélt az angollal s elárulta neki, hogy mi forr Lispeth szívében. A fiatalember lelkéből kacagott s nagyon esinosnak, sőt regényesnek találta a dolgot. Azt mondta, hogy valóságos himaljai idill. Azt is megmondta, hogy neki otthon már elgyűrűzött mátkája van s így

a dolgot nem is lehet komolyan venni. Megígérte, hogy titoktartó lesz. Állott is a szavának. Mégis, ha Lispethel találkozott, vagy ha együtt sétáltak, nagyban tette a szépet a leánynak s ezt az udvarlást fölötte mulatságosnak találta. Enyelgett a leánynyal, holott a szívében nem volt iránta egy szikra érzés, mig Lispethnek szíve tele volt szerelemmel. A leány a két hét alatt nagyon boldog volt, mert talált valakit, a kit szerethetett.

Vad nép gyermeke lévén, csöppet sem titkolta érzelmeit az angol előtt s ez a korlátalan őszinteség mulattatta a fiatal embert.

A mikor az angol elment, a leány elkísérte őt egész Narkundáig. Szegény Lispeth nagy szomorúságot érzett a szívében s nagyon nyomorultnak érezte magát. A lelkész felesége, jó keresztény asszony léte, irtózott a föltünéstől és a botránytól s minthogy Lispethnek hiába beszélt volna a lelkére, megkérte a fiatal embert: mondja Lispethnek azt, hogy nonsokára visszajön érte s elveszi feleségül.

— Hiszen tudja, Lispeth még gyermek és attól félek, hogy szívében pogány, — mondta a lelkésznek s ehhez képest az angol, a mint a leány őt az uron elkísérte, szentül megígérte Lispethnek, hogy visszajön és feleségül veszi. És Lispeth megismételte ezt az ígéretet számtalanszor. A Narkunda-esucsán elváltak s a leány ott sirt a csucsán, mig csak az angol el nem tűnt a szemei elől. Azután fölszáritotta a

könyveit, hazament Kotgarhra s így szólt a lelkésznek:

— Visszajön és feleségül vesz. Csak azért ment haza, hogy megmondja ezt a népének.

És a lelkész megfogadta Lispethet.

— Vissza fog jönni.

Eltelt két hónap s Lispeth türelmetlenkedni kezdett. Hogy megnyugtassák, azt mondták neki, hogy az angol a tengeren túl ment Angliába. Lispeth tudta, hogy Anglia merre van. Olvasott róla a lelkész könyveiben. Hanem, hogy milyen lehet az a tenger, arról fogalma sem volt. Talált a házban egy félig eltört földgolyót, a mivel gyermekkorában játszani szokott volt. Erről a földgolyóról próbálta elképzelni, hogy merre járhat az ő mátkája s minthogy a távolságról, hajóról, tengerről mit sem tudott, gondolatai nem lehettek valami logikusak. Különben, ha mindent tud is, sem ment volna sokra. Az angolnak kisebb gondja is nagyobb volt, mint a hegyi leány, a kit eszéágában sem volt feleségül venni. Nem telt bele sok idő s teljesen megelégedezett Lispethről. Később egy könyvet is irt a keletről, de Lispethről meg sem emlékezett benne.

A harmadik hónap végén Lispeth eljárt Narkundába, hogy megnézzé: jön-e már az angol. Ebben a várakozásban egy kevés enyhülést talált. Később már ezek a séták sem könnyebbitettek a lelkén s kedélye egészen elborult. A lelkész felesége végre alkalmasnak találta az időt

király
sen
sére
éljen

főisp
nemz
küld

tartó
hang

Te

szent
éves

dik
képz
keny
lezaj
ünne
zetür
dicső
öröki
hogy
Urán
közt,
ünne

I

ez az
hisze
nemz
zárók
a vá
vissz
lelké
szülő
is áll
állj
vissz
hogy
buzdi
merit
I
népek
ges á

arra,
lásár
nak,
nyugt
az an
rödöt
Lispe
berre
a ki
leség

L

hogy
mond
maga
jönni

—
a mit
sített

nyugt
lelkés

—
tak. C

A

a nem
Azutá
ját, a
járni,
így sz

—
öltöte
hazug

A

lálták.

A főispán valahányszor Ő Felsége a király nevét említette, a közönség lelkesen éljenzt és mikor az indítvány tevésére tért át, az egész közgyűlés percekig éljenzt.

Zugó éljenzés között mondotta ki a főispán a vármegye határozatát, hogy e nemzeti ünnep alkalmából hódoló feliratot küld a királyhoz.

Ezután Wessprémy Zoltán főjegyző tartotta meg ünnepi beszédét, a mely így hangzik:

Méltóságos gróf Főispán Ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottsági közgyűlés!

Ünnepet ülni gyűltünk össze, nagy és szent ünnepet! Hazánk, Nemzetünk ezeréves fennállásának magasztos ünnepét!

Elfogódott szívvel állunk meg a második ezredévek küszöbén, s lelkünkben, képzeletünkben felidézve a Hazánk termékeny rónaságain, s erdős bérezei között lezajlott viharos századok eseményeit, s ünneplő hangulattal végigtekintve nemzetünk sok szenvedéseinek s örömteljes dicsőségeinek, a történelem lapjain megörökített változatos sorozatán, hálát kell, hogy rebegjünk a Mindenség hatalmas Urának, a ki nekünk „annyi balszerencse közt, oly sok vizsály után,” ezt a nagy ünnepet megérni engedé!

Tekintetes ünneplő diszközgyűlés!

Nagy jelentőségű reánk magyarokra ez az esztendő, — nagy jelentőségű, mert hiszen ez állami lételünk s egy életerős nemzeté lett fejlődésünk első ezer évének zárókövét képezi! Illő azért, hogy miként a vándor, ki e hon határánál megáll és visszanez, hogy megjegyyezze, felujtsa lelkében az összes emlékeket, a melyek őt szülőföldjéhez, Hazájához fűzik: Ugy mi is államiságunk ezer éves zárókövének álljunk meg egy pillanatra, tekintsünk vissza az elmúlt nagy idők eseményeire, hogy azokból okuljunk, hogy azokból buzditást, reményt s honfiai lelkesülést merítsünk jövőnk eszelekvéseinkre.

Hazánk területét hajdanta különböző népek lakták, a nélkül, hogy itt egységes államot alkottak volna; és a miként

a legrégibb időtől kezdve India mesés kínesei miatt, úgy volt országunk a népvándorlás idején, termékeny voltánál fogva végezték a hódító népeknek.

Egyik nép a másikat váltotta fel, és így, hogy régibb időkre vissza ne menjek a Krisztus születése utáni első században a rómaiak, azután a Hunok, majd az avarak telepedtek le s tartózkodtak itt, hosszabb-rövidebb ideig; míg végre a IX. század vége felé a mi őseink, a régi magyarok jelentek meg a vereczkei szorosnál, hogy mint a hunok utódai, a négy folyam által öntözött vidéket — mint örökségüket, birtokukba vegyék a szent földet.

Mielőtt azonban a honfoglalás nagy munkájához fogtak volna — miként azt a történelemből tudjuk — Etlközben szerződésre léptek, s az eddig hét törzsből állott nemzet belátta azt, hogy csak egyesült erővel képesek alkotni nagyot és maradandót, egyesült, s a vérükkel megpecsételt szerződés alapján őseink, megválasztották közös vezérékké a harezra termett, daliás Árpádot.

Árpád tehát azon első nagyunk, akivel fenséges alakja, dicső emléke előtt legelső sorban kell hálás kegyelettel leborulnunk!

„Nézz Árpádra magyar, ki hazát állita nemzetednek.

Nézd s tiszteld képét Álmos fejedelmi fiának!”

Irja koszorú költőnk Vörösmarty Mihály; s valóban a millennium ünnepén Árpádra kell legelőször tekintenünk, Árpád lehet az, akinek nagy nevét minden mások előtt és mások felett kell dicsőítenünk.

Árpád, nagy királyunknak törzsatyja, Árpád, ki hazát adott a magyaroknak s ki államszervező bölcsességével állandó ottont teremtett, emlékét ma is áldó nemzetének.

A vérszerződés, a pusztaszeri megállapodások már oly biztos fundamentumok, a melyekre első nagy királyunk, a nemzetünket a keresztyén vallásra vezérelt s ezzel azt az európai népek sorába állított Szent-István alkotmányunknak alapköveit lerakhatta, alapköveit annak az alkotmánynak, amelyet László, Kálmán, Lajos, Mátyás nagy királyainknak munkássága, bölcsesége, nemzetünknek alkotmányos érzete s szabadságszeretete az idők folyamán hova tovább fejlesztett s szélesebb alapokra fektetett. Legyen hát dicsőség történelmünk azon nagy alakjainak, akik ezt a szent földet „melyen kívül nincsen számódra hely” nemzetünknek megszerezték, megoltalmazták, megtartották, akik nekünk hálás nemzedékek a sokszor kivívott alkotmányt, szabadságot ezer esztendőn keresztül biztosították.

Ezer esztendő!

Szédületes még kimondani is!

Népek, nemzetek tüntek le e hosszú idő alatt a föld színéről. A magyar nemzet azonban, mint az isteni gondviselésnek kiszemelt eszköze, meg nem fogyva, meg nem törve, áll rendületlenül! s halad a számára kijelölt uton!

Magyarországnak, a magyar nemzetnek, miként azt a történelem tanúsítja, az volt a rendeltetése, hogy a civilizációnak s a keresztyénségnek védbástyája legyen.

Nemcsak véreinkért s a haza szent földjéért küzdöttek a mi nemes elődeink hosszú évszázadokon keresztül, hanem mint a nyugati civilizációnak s a nemzeteket ujjaszülő keresztyénségnek előőrsei, életük árán mentették meg ezeknek vívmányait Európa összes népei számára!

Évszázadokon keresztül küzdöttek őseink a lét harczeit, megvédve a szent földet, de védve ezzel Nyugatnak népeit is a támadások ellen, a míg küzdöttek egyik karjukkal, hogy a támadásokat visszaverjék, dolgoztak, munkálkodtak a

másik kezökkel, hogy némileg legalább megközelítsék az általuk védett helyzetben tartott s e miatt békén fejlődhetett nyugati népeket, a művelődés, a haladás terén.

Ezért oly nagy ma, ezeréves nemzetnek, a mi dicsőségünk! ezért lehetünk mi magyarok büszkéek dicső multunkra, s ezért számolhatunk mi joggal minden szabadságért lelkesülni tudó, számot tevő nemzetnek irántunk való rokonszenvére, becsülésére!

Nincs nemzet — tekintetes közgyűlés — melynek története gazdagabb, változatosabb, tanulságosabb lenne, mint a magyar nemzetnek!

Mennyi örömmámor, mennyi lelkesítő diadal, óh de mennyi vér és mennyi gyász emléke is van feljegyezve történelmünk dicső lapjain!

Hazánk ezeréves egén, mint megannyi ezeréves csillagok tündökölnék az egyes fényes korszakok, a melyek közül nehéz volna eldönteni is, hogy melyik nagyobb, melyik dicsőbb?

A Nagy Lajos kora-é, melyben a magyar vitézség az ország határait kiterjesztve Európa tiszteletét biztosította fegyvereinknek, vagy a Hunyadyak törökverő korszaka, midőn a nagy hősök vallásos hazafisága, hadvezéri fényes talentuma, a török uralom megtörésében fáradságot nem ismerő tettereje, feltartóztatta a félhold mindent felemészítő hatalmát?! Vagy majd, ez a vármegye egyik alkotórészét, hogy úgy mondjam magát képező Hajduság nagy jótévőjének Boeskey Istvánnak politikai és hadi sikere által kiemelkedő fényes korszaka annak a nagy fejedelmeknek, aki Magyarországon helyreállította az elkobzott alkotmányosságot, kivívta a vallás terén a békét és jogegyenlőséget, feltartóztatta a török hódítást és az osztrák hatalom terjedését, Erdélynek pedig visszaadta politikai életét, s biztosította annak feltételeit, aki tehát a gyászos emlékü Báthory Zsigmond alatt viselt fejedelm tanácsossága idejéből, terhére rótt tévedések dacára is az utókor hálás dicsőítésére szerzett érdemeket.

Avagy hogy a Bethlenek, Rákócziaknak, Tökölinek a politikai s lelki ösmerteti szabadságért vívott hős küzdelmeinek is felemlítésével mint legutóbbit, de nem a legutolsó, sőt a küzdelmes ezer esztendőnek nagy tanulságai között talán a legnagyobbat s a legdicsőbbet a Nemzet lánglelkü Apostola Kossuth Lajos szereplésének időszakát, emlitem-é az 1848 ik évet, amelynek felbuzdulása kiemelte e nemzetet a szolgaságból s az egyenlőség, testvériség, szabadság eszméje lángra gyújtván nemzetünket, csodákat mivelt. A midőn a rendi alkotmány előnyeit élvező közép nemesi osztály, a viszonyok, körülmények minden kényszerítő hatása nélkül, kizárólag és egyedül csak a szabad eszmék iránti föltétlen hódolatból, ezek iránt való lelkesültségből, nagylelkűen maga ajánlkozott a közteher viselésre, amely alól addig mentesítve volt, saját kiváltságai kárára maga követelte a rendi alkotmány helyett a nép képviselői alkotmányt, anyagi érdekei ellenére maga követelte a jobbágyság eltörlését, a legfényesebb tanujelét adván mindezekkel önzetlen hazaszeretetének s szabadelvűségének.

A midőn az egész nemzet mint egy ember a márcziusi eszmék zászlójához szegődve, a világ leghősiesebb küzdelméit vívta azoknak védelmében.

Dicső, nagy korszakok voltak ezek Tekintetes Közgyűlés, amelyek felemelő büszkeséggel kell hogy eltöltsék keblünket, de e fényes korszakokkal voltak fájdalmas gyászos évei, gyászos időszakai is a magyarnak és minő gyászosok?! Oh hányszor sodorták a legválságosabb helyzetbe a testvérháborúk, a belviszályok; e nemzetnek átka a pár-

arra, hogy Lispethet a dolgok valódi állásáról fölvilágosítsa. Megmondta a leánynak, hogy az angol csak Lispeth megnyugtató végett ígért házasságot, hogy az angol az egész dologgal mit sem törődött. Ennélfogva nagyon helytelen, ha Lispeth még mindig arra a fiatalemberre gondol, a ki finomabb szervezetű s a ki csak a maga fajtájából vesz feleséget.

Lispeth a fejét rázta és azt mondta, hogy ez lehetetlenség. Az angol azt mondta, hogy szereti őt s a lelkészné maga is azt állította, hogy vissza fog jönni érte.

— Hogyan is lehetne hazugság az, a mit ő mondott s a mit ön is megerősített?

— Csak azért mondtuk, hogy megnyugtassunk, gyermekem, — válaszolta a lelkészné.

— Akkor hát mind a ketten hazudtak. Ön is, ő is?

A lelkész felesége lehajtotta a fejét s nem szólt semmit, Lispeth is hallgatott. Azután Lispeth fölvette az ő régi ruháját, a melyben a hegyi lányok szoktak járni, a haját is régi módra igazította s így szólott:

— Visszamegyek a népemhez. Megöltétek Lispethet. Ti angolok mindannyian hazugok vagytok.

A leány elment és soha többé nem látták.

toskodás szeretett Hazánkat! Hányszor állott nemzetünk a végmegsemmisülés küszöbénél leigázva, eltiporva török, tatár által.

De az isteni gondviselés kegyelme nem hagyta el soha végleg nemzetünket! E hivatást betöltő maroknyi nép és erejénél, szívós életképességénél, szabadságszereteténél és sok nemes tulajdonságainál fogva — Isten segédelmével kiheverte mindig a legnagyobb csapásokat, a legnagyobb veszedelmeket is.

Kiheverte, mert a nemzet felett örökös Gényusz nemcsak nagy hősokeket, nagy hadvezéreket, kik véreket onták értünk, hanem nagy lángelméket, bölcs nagy államférfiakat is adott mindig hazánknak, kik a kor intő szavát megértve, lángelméjükkel irányt tudnak adni a nemzetnek és kivezették azt a megsemmisülés veszélyeiből.

Hiszen mily kegyelme mutatkozik a Gondviselésnek abban is, hogy nekünk is egy nemes, erős lelkű bölcs királyt adott.

Mily kegyelme nyilvánult a közel múltban is abban, hogy midőn az előbb említett dicső szabadságharcunknak idegen állam, hatalom, a világ legnagyobb fegyveres hatalma beavatkozásával történt leveretése után nemzetünk alkotmányától, szabadságától megfosztatva, az absolutizmus bilincseibe verve: meghasonlásba jutott uralkodójával, az uralkodó házzal, Ausztriával s forrongó eszméinek ádáz tusáján meghasonlásba kezdett már jönni önmagával: adott a Gondviselés ismét egy bölcs, egy nagy államférfiut, egy Deák Ferenczet hazánknak, aki mérséklő hazafiságával, mélységes nagy bölcsességével kibékítette a nemzetet uralkodójával, mérséklettel párosult nagy honszerelmével lángelméjének megdönthetetlen érveivel, igazaival, ki tudta vivni azt, hogy nemzet és uralkodó kölcsönösen fátyolt borítva a multakra — állami, nemzeti létünk, az alkotmányos szabadság alapján új életre keljen; hogy százados küzdelmeink után megkezdhesük s folytathassuk a béke művét, a művelődés, a fejlődés nagy munkáját, amelynek eredménye felett ezredéves ünnepünkön, illetve ezzel kapcsolatos, szeretett koronás királyunk által pár nap előtt világra szóló fényes ünnepségekkel, legnagyobb lelkesülésünk között megnyitott kiállításunkon most van hivatva ítélni, most van hivatva dönteni a világ.

Ünnepeljük hát Tekintetes Közgyűlés, honfiai, jól eső örömmel ünnepeljük! Hiszen oly ünnep jutott a magyarnak osztályrészül, milyent Európában nemzet pályafutása alatt el nem ért. Örüljünk! Szenveljünk ünnepet a mult dicső emlékének, a jelen vigasztaló örömeinek, a jövő biztató reményének!

A jelen vigasztaló örömet említem. Igen! Mert meglévő — tagadhatatlan bajaink mellett is korunk, melyben élünk, szerencsés, hiszen bölcs, igazságosan uralkodó dicső király uralkodása alatt érte el hazánk a második ezer év küszöbét! Érezzük át azt, tek. Közgyűlés, ami minden magyar szívében él, ami a nemzet köztudatába kell hogy átmenjen, hogy az ezredévi nagy nemzeti ünnepre sok megpróbáltatáson keresztül ment hazánknak nincs nagyobb áldása, becsesebb ajándéka, mint a mi szeretett királyunk az ő fejedelmi erényeivel!

Tekintetes diszközgyűlés!

Nem volt, nem is lehetett ezélem, hogy ez ünnepélyes alkalommal részletes történelmi fejtegetést adjak nemzetünk dicső multjából. Hazánk történelmét ősmerni honfiai kötelesség. Önök történelmünket mindnyájan jól ismerik. Feladatom inkább az lett volna és az lenne, hogy e nagy nemzeti ünnep fontosságát, jelentőségét méltassam, ecseteljem ékes

szavakkal. De ünneplő arcukon végig tekintve, én úgy találom, hogy nincs itt szükség e nagy nemzeti ünnep jelentőségének bővebb fejtegetésére, látom az Önök lelkesüléstől égő szeméből, hogy nincs e teremben senki, aki a legteljesebb mértékben át ne érezné fölmagasztosultságát, sokat hányatott nemzetünknek, az ezredévi magasztos ünnepén!

Ugyanazért, bevégezve szerény alkalmi beszédemet, felkérem Önöket Tisztelt bizottsági tagtársaim s tisztelt ünneplő közönség, kiáltsák velem együtt szívből, lelkesen:

Éljen az ezeréves Haza!

Éljen az élők végtelenségéig!

Viruljon e haza földében a szabadság, egyenlőség, testvériség új évezredekben keresztül!

S éljen soká, boldogan, a hű magyar népevel együtt ünneplő legalkotmányosabb király.

A főjegyző hévvel adta elő, lendületes beszédét, valahányszor a király nevét említette, újra kitört az éljenzés s mikor befejezte, — az egész közgyűlés hosszasán éljenzett és tapsolt a szónoknak, kihez többen siettek gratulálni.

Dégenfeld József gróf főispán indítványára az egész beszédet jegyzőkönyvbe igatják. Kovács Gyula szoboszlói polgármester pedig úgy indítványozta, hogy az elnök megnyitó beszédét is egész terjedelmében vegyék be a közgyűlés jegyzőkönyvébe.

Elfogadták.

Dégenfeld József gróf főispán köszönetet mondott a bizottsági tagoknak nagy számmal való megjelenésükért.

Ezzel a lélekemelő diszközgyűlés véget ért.

Millennium.

— Határidő naptár. —

Május 6. Debreczen sz. kir. város diszközgyűlése. Utánna diszbankett.

Május 9. Az összes debreczeni tanintézetek növendékeinek ünnepélyes hálaadó istentiszteletei templomokban.

Május 10. Hálaadó istentiszteletek az összes debreczeni templomokban a hatóságok jelenlétében.

Délután a debreczeni hölgyek ezredéves lobogójának felavatása. Este táncmulatság.

Május 13. Az összes elemi és középiskolák növendékeinek ünnepélyes kivonulása a Nagyerdőre s ott ünnepe hazafias dalokkal, szavatokkal.

A r. kath. templomban fényes Te Deum.

Május 17. Millennáris népiünnep a Nagyerdőn.

A kőművesek zászlóavató ünnepe a Margit-fürdőben.

Junius 8. Az új országház megnyitása. A hódoló díszmenet elvonulása a király előtt.

*

Fölkérjük lapunk levelezőit, vidéken lakó barátait és olvasóit, hogy a községükben lefolyó vagy készülődő ezredéves ünnepségekről gyorsan tudósítani sziveskedjenek. Egyik törekvésünk, hogy a Debreczeni Ellenőr minél hívebben örökítse meg a Debreczen és vidékének ezredéves ünnepségeit.

Ünnepségek az iskolákban.

Tömegesen érkeznek hozzánk a debreczeni iskolákban május 9-én lefolyó ezredéves ünnepségek sorrendjét tartalmazó meghívók. Ma is kaptunk egy néhányat. Ez ünnepségeken, amelyeknek sorrendjét alább közöljük, a nagy közönséget is szívesen látják.

Az ev. ref. főiskoldban.

1. Közének: a 74. dicséret 1. 2. és 8. verse. — 2. A főiskolai kántus éneke. 3. Imádság, tartja Csiky Lajos. 4. A főiskolai kántus éneke (a hymnus). 5. Ünnepi beszéd, tartja Géressi Kálmán. 6. Hazafias szavalt, tartja Ragaméry Károly 2 th. 7. Hazafias szavalt, tartja Csajághy Károly 2 th. 8. A szózat, éneklé a főiskolai kántus és gyülekezet.

Az állami főreáliskolában.

I. A tanuló ifjuság a tanári kar tagjainak vezetésével mellett saját felekezetének templomban tartandó istentiszteleten jelenik meg. 1. Az ev. ref. vallású tanulók a Kossuth-utcai ev. ref. templomban d. e. 9 órakor. 2. A r. kath. vallású tanulók a Sz.-Anna-utcai róm. kath. templomban d. e. 9 órakor. 3. Az ág. evang. vallású tanulók a Miklós-utcai ág. evang. templomban d. e. 9 órakor. 4. Az izr. vallású tanulók a Szt.-Anna utcai izr. templomban d. e. 8 órakor. II. A templomokból az összes növendékek visszamennek az iskolába, hol az iskolai ünnep a főreáliskola tornatermében d. e. 11 órakor folyik le a következő műsorral: 1. Hymnus, Kölcseytől, előadja az ifjusági ének- és zenekar. 2. Ünnepi beszéd, tartja Fazekas Sándor igazgató. 3. A magyarok istene, Petőfi Sándortól, szavalja Bisothka Gábor, VI. o. tanuló. 4. Király-hymnus, Mihálovics Ödöntől, előadja az ifjusági énekkar. 5. Alkalmi beszéd, tartja Komlóssy Imre, VIII. tanuló. 6. Ezer év után, Pósa Lajostól, szavalja Veisz Jenő V. o. tanuló. 7. Szózat. Vörösmarty Mihálytól, előadja az ifjusági ének- és zenekar.

A kereskedelmi akadémiában.

1. „Hymnus“, Erkel F.-től. Éneklé az ifjusági énekkar. 2. Nyitó beszéd, tartja: fenyéri Zádor Lajos ur, a Kereskedő Társulat elnöke. 3. „A magyarok Istene“, Petőfi Sándortól, szavalja: Fűzy Ernő. 4. „Szent István“, Földváry Istvántól, szavalja Gyovay Imre. 5. „Bánk-bán“, egyveleg Erkel F.-től Mácsai S. átiratában, előadja az ifjusági zenekar. 6. „Ezer év emlékezete“, alkalmi beszéd tartja: Dr. Szántó Sámuel tanár. 7. „Rendületlenül“, Arany Jánostól, szavalja: Rátvay Zoltán. 8. „Bercsényi kesergője“, előadja: az ifjusági énekkar. 9. Záróbeszéd, tartja: Dr. Bayer Ferencz igazgató. 10. „Szózat“, Egressy B.-től, éneklé: az ifjusági énekkar.

(Folyt. köv.)

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Szemle a Vérmezőn.

Budapest, május 5. Verőfényes, de szeles időben folyt le ma reggel a fényes díszszemle a fővárosi teljes helyőrség felett. A díszszemlén az egész udvar kíséretében pontban kilencz órakor érkezett meg a király, a kit Lobkovitz herczeg fogadott. A szemle képe elragadó volt s a nagy közönség máj korán megszállta a szabad helyeket. A szemle kitűnően sikerült, mindamelllett a díszmenetet a kadéttal megismételtette a király. A szemle után Ő Felsője a tábornokokhoz beszédet tartott s a csapatok magatartásáért legmagasabb elismerését nyilvánította.

Főherczegek Schlauch biborosnál.

Budapest, május 5. Rainer Jenő és Frigyes főherczegek ma délelőtt meglátogatták Schlauch Lőrincz biborost s ott egy negyed óráig tartózkodtak.

Dániel miniszter — báró.

Budapest, május 5. Fentartással közöljük ama hirt, hogy ő felsője Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszternek a báróságot és az első osztályú vaskorona rendet adományozta.

A lókiállítás megnyitása.

Budapest, május 5. *Dardnyi* Ignác miniszter ma délelőtt nyitotta meg beszéddel a lókiállítást. A megnyitás után megtekintette a kiállítást s a látottak felett megelégedését fejezte ki.

NAPI HIREK.

— **Diszbankett a Blikában.** Hajdúvármegye mai diszkozgyűlését délben ősi szokás szerint magnum áldomás követte. A diszbankettet a Bika-szálloda disztermében tartották, a melyben négy óriási asztal körül ült a vármegye színe-java. Az asztalfőt Dégenfeld József gróf főispán foglalta el, mellette ültek jobb felől Zsigmond Sándor szoboszlai lelkész esperes, Simonffy Imre kir. tan. polgármester, Csapó István földesi fölbirtokos, balfelől Rásó Gyula kir. tan. alispán, Weszprémi Zoltán főjegyző, a mai diszkozgyűlés ünnepi szónoka és Vecsey Imre tanácsnok. A nemes vármegye székhelyét, Debreczent, az említett tisztviselőkön kívül még Abraham László t. főügyész, Király Gyula, Hajdu Gyula, Körner Adolf, tanácsnokok, Stahl Géza főmérnök és Szabó Kálmán elnöki titkár képviselték.

Viharos taps zugott végig a freskós teremben, midőn Rác Károly rázendített a szilaj Rákóczi-indulóra. S megkezdődött a bankett.

A millennárius étlap, amelynek derekasan meg is felelt Tatár Gusztí konyhája, a következő volt:

Fehér metélt leves
Fogas tartármártással
Bélszin crême-sauce idei burgonyával
Idei liba — Bărănyásült
fejes salátával
Tiroli rétes
Juh- és terénturós-csusza
Fagylalt — Fekete kávé
Asztali bor
Egri vörös
Érmelléki bakar
Szamorodni
Ásványvizek.

A negyedik fogásnál *Dégenfeld* József gróf főispán poharat emelt. A magyar nemzetnek, ugymond, a vérében van, hogy ha ünnepre gyűl össze, királyáról mindig megemlékeznek. Ez a megemlékezés kétszeresen indokolt most, mikor hazánk ezredéves ünnepét a mi szeretett királyunk a nemzettel együtt ünnepli. Ez különben is természetes, hogy mikor minden magyar ember ünnepet ül, abban részt vesz a legelső magyar ember is, a király. Ez ünnepi alkalommal a legelső poharat koronás királyunkra üríti, kívánva, hogy a haza, a nemzet, az uralkodóház érdekében ő Felsége a király sokáig éljen!

A közönség állva hallgatta a felköszöntőt.

Utána a magyar alkotmányos élet, a haza boldogságának másik nagy tényezőjét, a magyar nemzetet éltette *Weszprémi* Zoltán. Mire Rác Károly a Kölcsey-himnuszot játszotta el.

Rásó Gyula kir. tanácsos alispán Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságára mondott lelkes felköszöntőt.

Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester Hajdúvármegye főispánját, alispánját és tisztikarát éltette.

Nagy Gábor nánási ügyvéd a vármegye székhelyét, Debreczen város felvirágzására és jelenlévő képviselőire ürtette poharát.

A bankett tovább folyik.

— **Képviselőválasztók összejárása.** Az 1876. évi XVIII. t.-cikk 1-ső §-a értelmében az országgyűlési képviselő választóknak a jövő 1897-ik évre szóló összejárására a központi választmány által az összejáró küldöttségek a város mindhárom választókerületére megalakítván: az összejáró küldöttségek elnöke részéről

az 1874-ik évi XXXIII. t.-cikk 32-ik §-a nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy a választók névjegyzékének — a rendelkezés alatt álló hivatalos adatok alapján — hivatalból kiigazítása a városbáz nagy termében, folyó évi május 18-dik, 19-dik és 20-dik napjaiban délelőtt 9-től 12-ig és délután 3-tól 6 óráig nyilvánosan fog eszközöltetni, mely kitűzött határidőben a választási törvény (1874. XXXIII. t.-cz.) 2., 3., 6., 7. és 9. §-ai, továbbá az 1875-ik évi VI. t.-cikk 1-ső §-a alapján választó képességgel bíró lakosoknak, a törvény 36-dik §-a szerint szabadságukban áll választói jogosultságuk igazolása végett az illető összeíró küldöttségek előtt személyesen is megjelenhetnek. Debreczen, 1896. április 30. *Az összeíró küldöttségek.*

— **Évzáró vizsgálatok a kollégiumban.** A debreczeni ev. ref. főgymnásium évzáró vizsgálatainak rendjét az igazgatóság a folyó tanévre a következőleg állapította meg: Május 13. a VIII. oszt. magántanulóinak írásbeli vizsgálata. Május 15. a VIII. oszt. magántanulóinak szóbeli vizsgálata. Május 16. a VIII. oszt. osztályvizsgálata. Május 18—22-ig írásbeli érettségi vizsgálat. Junius 7. d. u. Tornavizsgálat (4—5-ig a négy alsó osztályé, 5—6-ig a négy felső osztályé.) Junius 9. d. u. Rendkívüli tárgyak vizsgálata; 3—4-ig: szabadkézi rajz, 4—5-ig: gyorsírás, 5—6-ig: francia nyelv. Junius 10. a VII. oszt. vizsgálata egész nap az oratoriumban; az első „A” oszt. vizsgálata d. e., az I. B. osztályé, d. u. a physicali teremben. Junius 11. a VI. oszt. vizsgálata egész nap az oratoriumban; a II-ik oszt. vizsgálata, d. e. az A. szakaszé, d. u. a B. szakaszé a physicali teremben. Junius 12. a V. oszt. vizsgálata egész nap az oratoriumban; a III. oszt. vizsgálata d. e. az A. szakaszé, d. u. a B. szakaszé a physicali teremben. Junius 13. a IV. oszt. vizsgálata; az A. szakaszé az oratoriumban, a B. szakaszé a physicali teremben. *Jegyzet:* Az osztályvizsgálatok d. e. 8 órakor, d. u. 3 órakor kezdődnek. Junius 14—17-ig: Magánvizsgálatok; jun. 14—15-ig az I. és II. oszt. magántanulóké, jun. 16—17-ig a III—VII. oszt. magántanulóké. Junius 18—24-ig: szóbeli érettségi vizsgálatok lesznek. *Jegyzet:* a magántanulók írásbeli és szóbeli vizsgálatot tesznek.

— **Jegyzet-majális.** A majálisok saionja küszöbön van s azok sorozatát a debreczeni akadémiái ifjuság nyitja meg. Az ifjuság tegnap este e tárgyban népes gyűlést tartott, a melyen kimondották, hogy a millennium esztendejében okvetlenül tartanak majálisot s annak megtartási idejét május hó 13-ára tűzték ki a nagyerdei „Dobos” pavillonba. Megalakították a rendező bizottságot is s a napokban már a meghívók szétküldését is megkezdik.

— **Szemle a háziezred felett.** Meleg napjai vannak most a 39-ik számú gyalogezrednek, a mennyiben most tartja báró *Waldstätten* János tábornok, hadtestparancsnok az ezred felett a tavaszi szemlét. A tábornok kíséretében *Cenarlani de Grancy* Emil tábornok, dandárparancsnok és *Schreiber* vezérkari ezredes vannak. A szemle három napot fog igénybe venni.

— **Ujabb vasuti kinevezések és előléptetések.** Mint a M—g. értesül, a multkori előléptetések csak bevezetésül szolgáltak annak a nagyobb szabású kinevezési és előléptetési aktusnak, mely már pár nap mulva a millenniumi ünnepi hangulatot a vasutasok körében egy kis igazi, szívből eredő örömmel fokozni fogja. Igen sok vasutasra, a kik már elbusultak azon, hogy az április 20-iki előléptetésben mellőzték őket, most kerül a sor. Az illetékes helyen kellő tekintettel voltak ezuttal a szolgálati időre és az igazi érdemekre egyaránt. A vasutasokra a millennium

egész ideje alatt óriási, felelőséggel járó, terhes munka nehezedik. Megérdemlik, hogy elnyerjék jutalmukat is.

— **A zenekedvelő Debreczen.** Nagy szerencse a társas életre, ha egy város közönsége fogékonyssággal viseltetik a zene iránt. Mert a zene ez a megdönthetetlen nagyhatalom játszva igazza maga alá a köznapi szenvedélyeket. Uralma alatt eltűnik ama árnyalat, mely a társadalmi közlekedésnek rendszerint utját szokta állani. Ezen meggyőződésre kelle jutnia a szemlélőnek, ki a zenekedvelő ligának tegnap a Bika-szálloda disztermében tartott zártkörű hangversenyt végigélvezte. Annak idején úgy értesítettük olvasó közönségünket, hogy zenekedvelők fognak közreműködni; ma a hangverseny után beismerjük, hogy a kiket hallottunk, azokon meglátszik, hogy nemcsak zenekedvelők, de zeneműkedvelők is, mert egytől-egyig oly szépen értelmezték a compositió, oly precisen domborították ki annak architektúráját, oly szerényen léptek vissza saját énükkel, mint miként azt hivatott szereplőktől szoktak csak megkövetelni. *Mendelssohn* ragyogó *concertjét* (a szerző ugyan szerényen csak *Capriccio*-nak nevezte el) *Laber Matild* urhölgy adta elő. Őt nem kritizáljuk. Őt hallani kellett volna s a ki nem volt jelen, annak hiába magyaráznókjátékát. A rengető tapsviharban osztakozott vele *Artimovich* Antalné urnő, ki énekével, anagyteremhatalmasan betöltő hangjával aratta a közönség jól megérdemelt tapsviharát. Visszaesengett a rodostói martyr sok száz éves kesergéseinek emléke is. A *Rákóczy ábrándot* Nagy Dezső ur igazán nemes felfogással játszotta el czimbalmon. E három oszlop között hajtott ki a szerelmi vágyat ébresztő májusi üdvözlő *Havasi virágok* kedves nyitánya. *Zimmermann* Gyula, *Wilhelm* Soma, *Alber* József s a főrendező *Lassgallner* Kálmán uraké az érdem, hogy élvezhették *Mozart* édesszavu XIII. négyesét s *Mendelssohn*-nak vonósnégyesre átírt egyik szép alkotását is. *Wilhelm* ur megmutatta, miként lehet egy egyszerű zenedarabot hangversenyi piéccé alakítani. Szerencsés választás volt a sok gondot igénylő zongorakiséretet *Alber* Luiza kisasszonyra bizni. A háromszázat meghaladó közönség megfelelő háttérrel adott a válogatott műsornak. A város előkelősége, köztük a városi hatóság, a katonai parancsnokság, az üzletvezetőség a legilletékesebben képviselve — értelmes és hálás hallgatóságnak jelentkezett. Az öltözékek, bár az elvül kimondott egyszerűséget követték — mégis gazdag tárháza volt az ismert női izlés alkotásainak. Nagy kár, hogy néhány divatújság referense nem volt jelen. Sok tanuságot merithetett volna. Az estély tánczczal végződött s midőn a késő kelő hold világítása mellett az a sok ábrándos leányka hazatért, sokan azt kérdezték: „Mikor lesz megint.”

— **A Debreczen—h-nánási vasut meghosszabbítása.** A büd-szent-mihály-tiszalóki helyi érdekű vasut engedélyezési tárgyalása a kereskedelemügyi magyar királyi miniszteriumban ez évi április hó 30-án tartatott meg. A vasutvonal a Debreczen—Hajdúnánás—Büd-Szent-Mihály helyi érdekű vasut Búd-Szent-Mihály állomásából kiindulólág az építés alatt álló Tiszapolgár—nyiregyházi helyi érdekű vasut Tisza-Lök állomásig fog vezetettetni s hivatva leend a Debreczen—hajdúnánási vasut most zsákvasutként szereplő vonala részére észak felé megfelelő összeköttetést biztosítani. A vasutvonal hossza 7.9 kilométer s közbeeső állomások nélkül egyenes irányban fog vezetettetni. A tényleges építési és üzletberendezési tőke 246.000 frttal, vagyis pályakilóméterenkint 31.139 frttal hozatott javaslatba. Az építés és üzletberendezési költségeknek e sik és teljesen könnyű pályán ily nagy összegét az a körül-

mény indokolja, hogy ez aránylag rövid, nyolcz kilométernyi pályára két csatlakozó állomás kibővítésének mintegy 41.000 frtnyi költsége esik s ez az építési kilométrikus hányadát közel 6.000 frttal emelte. A helyi érdekű vasut a tiszapolgár-nyiregyházi helyi érdekű vasut kiegészítő részeként fog megépíttetni. A fent számjelzett tényleges építési és üzletberendezési tőkéből forgalmi eszközök beszerzésére 16.000 frt, takarékalap képzésére pedig 5000 frt fordítandó. Az építési és üzletberendezési tőkeberendezése czéljából 35 százalék erejéig törzsrésztvények 65 százalék erejéig pedig elsőbbségi résztvények fognak kibocsátatni. A finanszírozás kérdésében végleges megállapodás egyébként későbbre tartatott fenn.

— **Magyar ruhás bál.** Czegléd város érdekes mulatsággal kezdte az ezredéves ünnepek sorozatát. Szombaton a népkörben magyar bált rendezett, a melyen a nők festői magyar ruhában, pruszlikban, az asszonyok pártával a leányok leeresztett hajjal jelentek meg. A legények ling-lobogós ingben és gatyában voltak. Az estély fényesen sikerült s a kör helyiség zsufolóság megtelt. A táncsterem fényesen ki volt díszítve. Éjjelig csak magyar csárdást táncoltak, az első négyes szünóra után volt, a melyet 120 pár táncolt. A bálon Hegedüs Károly, a kerület orsz. képviselője diszmagyarban jelent meg. A mulatság tiszta jövedelme, melyet a czeglédi Kosuthszoborra fordítanak, meghaladja a 200 forintot.

— **Báró Bánffy Dezsőné.** Bizonyos szalonokban, amelyek melegágyai az istenfélelemnek s a botrányhajászatnak, egy idő óta nagy a konsternáció. Ezt a kinos megdöbbenést az a Bécsből érkezett hír keltette, hogy a császári és királyi főudvarmesteri hivatal részéről immár szétküldték a meghívókat a millennáris *udvari ünnepekre* s hogy a meghívókból a miniszterelnök nejének, *Bánffy Dezsőnének* éppen annyi jutott, mint a már születésüknél fogva főrangú hölgyek bármelyikének. Mennyi reménykedést tett ez a hír pocékká! S hogy kárba veszett az a tengernyi fáradság, amit bizonyos suttagások szorgos továbbadása, névtelen levelek írása s terjesztése okozott! Oda akarták hengergetni a megütközés követ az évezred ünnepeinek utjába, egy kicsit meg akarták alázni a magyar demokráciát a kormányelnök feleségének személyében, kérkedni akartak azzal, hogy a hatalom lehet a millioké, de a királyi udvar fényéből nem jut senki másnak, csak a születés jogán kiválasztottaknak — s ime, az udvar nem vállal közösséget ezekkel a jámbor szándékokkal, hanem nagylelkűen lovagiasan pártját fogja az üldözötnök. Bánffy Dezsőné meg fog tehát jelenni az udvarnál s meghívásra méltattatván, abban a szerencsében is fog részesülni, hogy bemutatják a folségeknak. Érthető az a kinos hatás, amelyet ez a hír bizonyos körökre tett. Volt is már konventikum, amelyen arról folyt a tanácskozás, hogy a főrangú dámák beletörődjenek-e a megmásíthatatlanba, avagy távol maradjanak-e az udvari ünnepektől.

— **A debreczeni hölgyek ezredéves lobogója.** Tekintettel azon körülményre, hogy az eddig közzétett gyűjtések hézagosak, sőt egyeseknél névcserék is történtek, tehát ez alkalommal egyben közöljük azon urhölgyek neveit s gyűjtési összegét, kik ezen nemes s hazafias ügy elérhetése czéljából gyűjtést eszközöltek: Szikszay Gyula a jégünnepélyi szavazati jegyekből 30 kor., Márk Endréné és Pápay Imréné 201 kor. 20 fill., Hrehus Viktoré és Deák Ferenczné 80 kor., Visky Károlyné 84 kor., gróf Dégenfeld comtesek 147 kor., Dr. Sárváry Gyuláné 50 kor.,

Steinacker Sándorné 48 kor., Gáll Ilona tanítónő 91 kor., Ujfalussy Mariska tanítónő 50 kor., Goeth Józsa tanítónő 8 kor., Dr. Losonczy Álmosné 4 kor., Dr. Király Ferenczné 45 kor. 20 fill., Kölcsey Sándorné 80 kor. 20 fill., Nagy Ida tanítónő 8 kor., Mayer Emilné 72 kor., Unger Gusztávné 45 kor., Nánássy Miklósné 28 kor., Komlóssy Mihályné 37 kor. 40 fill., Berger Jenőné és Balkányi Miklósné 164 kor., Emmert Antalné 26 kor., Kuthy Zsigmondné 17 kor. 06 fill., Zsigmond Julia 74 kor., Békéssy Lászlóné 40 kor., Kálmán Lajosné 22 kor. 40 fill., Spett Ilona 4 kor., Nagy Lajosné 16 kor., Dobiecky Sándorné 119 kor., Joó Istvánné 95 kor., Veres Lászlóné 45 kor., Ábrahám Lászlóné 38 kor. 20 fill., ifj. Gáll Józsefné 60 fill., Ujfalussy Józsefné 30 kor., Szinay Gyuláné 63 kor., Görgey Vinczéné 36 kor., Eötvös K. Lajosné 40 kor., Szentpály Béniné 12 kor. 40 fill., mélt. Szabó Jánosné 34 kor., Györfly Aladárné 6 kor., Vecsey Imré 36 kor., Kalosa Róza 24 kor. 80 kor., Unger Aranka és Louise 44 kor. Összesen begyűlt 2096 kor. 46 fillér.

— **Nemzeti ajándék Blaha Lujzának.** Blaha Lujza asszony május 7-én ünnepli negyedszázados évfordulóját művész pályája kezdetének. Tisztelői, jóbarátai ezt az alkalmat kívánják felhasználni arra, hogy mozgalmat indítsanak nemzeti ajándék gyűjtésére. Az ajándék százezer korona volna. A czél elérésének könnyebb-ségére a már megalakult szűkebb bizottság összekötetésbe lépett egy fővárosi zeneműkereskedő czéggel. A czég pompás diszkiadásban ezer magyar nótát ad ki. Ama nótákat, a melyek Blaha Lujza ajkáról keltek életre és szálltak világgá. Egy díszes kiállítású példány 50 frt lesz. Az előfizetési pénz kezelésére a magyar leszámítoló és pénzváltó bankot kérték fel. A mozgalom élén a politikai s társadalmi élet vezérei és a magyar asszonyok előkelőségei állanak.

— **A kinek két felesége van.** A rendőrség érdekes ügyben tartott tegnap vizsgálatot. A városi tanácsnál ügye akadát Neumann Jakab debreczeni világtalan susztermesternek. A tanács az iratok vizsgálata alkalmával arra a különös dologra jött rá, hogy Neumann első nejétől, ki 17 évvel ezelőtt elhagyta, nem vált el törvényesen s második jelenlegi, nej-vel azért tizenégy évvel ezelőtt az izraelita vallás szertartása szerint megesküdött s azóta négy gyermek apja lett. A városi tanács az iratokat ezután áttette a II. ker. rendőrséghez a vizsgálat tovább vezetése czéljából. A rendőrség tegnap délelőtt hallgatta ki az érdekes ügyben Neumann, ki beösmerte tettét. Az iratokat most már áttették a kir. ügyészséghez.

— **Helyiség változás.** A *Polgári kör* a Simonffy-házból elköltözött a Tisza-palota Rózsátérre néző I-ső emeletére.

x **Egy átjártott igen jó hangu zongora** jutányosan eladó.

Irodalom Művészet.

A „magyar vallás“-ról.

Irta: Szabolcska Mihály.

Mikor elbuktunk a mohácsi mezőkön,
S hit helyett már kétség ült a szemfedőnkön;
Mikor úgy látszott, hogy Isten elhagyott el:
A „új hit“ világa akkor ragyogott fel!

... Egy-egy kicsi templom édes rejtekében,
Magyar ige zendül, édes csodaképpen.
Magyar ige zendül jogról, igazságról,
Az eltemetett jog — föltámadásáról!

Magyar ige zendül két hazán keresztül,
S rá minden magyar szív földobog, megrezdül!

Hisz' Árpád apánké szava, áhítatja,
„Magyarok Isteno“ jobban meghallgatja!

S ah, mintha búbáján szép hazánk nyelvének:
A régi zsoldárok új erőt nyernének! . . .
— Vagy talán hogy rajtunk újra betelt, újra,
A választott népnek minden baja, buja!

Hisz' ott keseregtünk, siralomban élvén,
Mi is rabokként, a „Babilon vizénél.“
S nekünk sem lehetett reményünk egyébben,
Csak „a seregeknek erős Istenében! . . .“

— És ha jó a hajnal, a nap támadása:
Mit ér a hatalmak minden gátolása?!
Mire fölriadtak a nagy változáson,
Egy lett a magyar nép a „magyar vallásou!“

. . . De ki tudna eztán merengeni bókou,
A visszavonások ezer szövevényén?
Hogy, s miképp viselnek e hit ellenében,
Testvér-háborukat, az Isten nevében!

Ám a magyar vallás hü marad magához,
Hü a szabadsághoz, a magyar hazához.
S Rákóczy, Boeskey, Bethlen kardja éle,
Fényt hint a magyar nép szebb jövődjére.

És ma „megfogyva bár, de törve nem“, élünk!
S ezerév határán áll hitünk, reményünk.
— Multadért a jövőt bizakodva várom,
Édes magyar hitem, szép magyar vallásom!

Hála az ezer esztendőért.

Irta: Pósa Lajos.

Óh népeknek édes Atyja,
Világító fényes napja,
Ezer éven át hü pásztorunk!
Hálás szívünk feléd dobog,
Égő tüze feléd lobog,
Nagy Isten hozzád fohászokunk!
Órzó szeme évezrednek:
Dicsőség a te nevednek!

Te hoztál el napkeletről,
Napkeleti folyó mellől,
Te voltál az a turulmadár!
Megszálltál a Kárpátokon,
Megszálltál a bérczfokon:
„Ez hazátok, ez a szép határ!“
Égi szava évezrednek:
Dicsőség a te nevednek!

Vak éjszaka ha befödött:
Virasztottál hazánk fölött,
Te voltál pirosló hajnalunk!
Ha sikra szállt a seregünk:
Zászlónk voltál, mi Istenünk!
Villogó kardunk, diadalunk!
Erős karja évezrednek:
Dicsőség a te nevednek!

Óh népeknek édes Atyja,
Légy a béke szent galambja!
Fehér szárnyon repdess fölöttünk!
Nyitott szemed csüggjön rajtunk,
Szabadságot zengjen ajkunk,
Arany kalászt ringasson földünk!
Légy a szárnya új ezrednek,
Dicsőség a te nevednek!

Felhívás a gazdaközönséghez.

Debreczen, május 5.

A millenniumi fáknek a Hortobágyon történt elültetése alkalmával a gazdasági és intéző bizottság minden egyes tagja belépett a gazdasági egyesületbe, felismer-ven elodázhatlan szükségét annak, hogy a gazdaközönség társulása tovább el nem halasztható.

A gazdasági egyesület felhívását a következőkben tesszük közre:

A gazdaközönség figyelmébe!

Melyikünk ne ismerné azt a mesét, mely szerint egy haldokló apa bucsuzva a körébe gyűlt gyermekeitől, mindenik gyermekének egy vesszőcskét adott kezébe s felszólította őket, hogy azt törjék el, a mit azok nagy könnyúséggel meg is tettek; ezután ugyanannyi vesszőt kötve csomóba, annak eltörésére szólította fel őket, de a mit megtenni egyikük sem volt képes, amire aztán az apa — hivatkozva arra, hogy mily könnyen tört el egyenként a vessző s minő nagy erőnek álltak ellen, midőn össze voltak kötve, — kijelentette gyermekeinek, hogy a földi javak bármelyikénél értékesebb kincset nem hagyhat rájuk azon tanácsnál, hogy tartsanak össze az életben, mert az összetartásban rejlik a boldogulás titka.

Ha figyelembe vesszük, tisztelt gazdátársak, e mesének tanúságát s látó szemmel vizsgáljuk az ipar, a művészet, a kereskedelem, a tudomány, szóval az összes társadalmi intézmények eredményét, be kell ösmernünk, miszerint, úgy az egyesek, mint az egész társadalom jólétét előmozdító, maradandó alkotásokat az erők egyesítése, a társulás hozta létre.

Hogy a társulás által a mezőgazdaság terén is minő eredményeket lehet elérni, arra mai napság — hála Istennek — nem vagyunk kénytelenek a nálunk fejlődöttest nagy nemzetek azon példájára hivatkozni, hogy ezeknél még a legszegényebb gazda is, belátva az erők egyesítésének előnyét, boldogulását az által is igyekszik előmozdítani, hogy tagjává lesz valamelyik szövetkezetnek, melyek hálózatszerűleg, az egész országokra kiterjednek, mert már nálunk is több olyan megye van, melyekben a gazdasági egyesületek s gazdakörök tagjai az ezret felülmulják s a melyek tagjaik nagy számánál fogva nemcsak kelő szellemi, de oly pénzerővel is rendelkeznek, hogy az érdeklődésnek díjazások és versenyek által való fokozása, nemes tenyészállatok, kiváló vetőmagok, gazdasági gépek és eszközök jutányos beszerzése s közvetítése, sőt díjtalan kiosztása által, továbbá a gazdasági terményeknek tömegükben előnyösebb értékesítése, új piacoknak megszerzése által is, tagjainak érdekét a leghasznosabban szolgálják.

Ezekkel összehasonlítva városunk gazdájának társulási ügyét, nagy lehangoltsággal kell beismernünk elmaradottságunkat, nem csupán az ország elsőrendű gazdasági egyesületeivel, hanem városunk más foglalkozású polgáraival szemben is; avagy nem tanuskodik-e városunk gazdaközönségének a más foglalkozással bíró polgárokkal szemben való elmaradottságáról azon körülmény, hogy míg a kereskedőknek és a kézműiparosoknak: életképes, az összes ipari üzletek magukba foglaló társulataik vannak, a gazdaosztálynak csak egy csekély, alig 2.1%-ot kitevő töredéke társul a gazdasági egyesületbe. A mi pedig annál sajnálatosabb, mert nemcsak a lakosok számarányát tekintve vannak a gazdák Debreczenben túlsúlyban, de a földbirtok nagyságát véve, Debreczen városa a gazdálkodó városok között is első helyen áll s mert szellemi szegénység bizonyítványnak kell tekinteniünk, hogy annyi vagyon mellett, mint a mennyivel a gazdálkodó osztály itt rendelkezik, saját érdekeinek felismerésében oly elmaradott álláspontot foglal el.

A midőn tehát gazdátársainkat az egyesületbe való belépésre ezennel felszólítjuk, nem tesszük azt sem kecségtető, később be sem váltott ígéretek mellett, hanem csak azon biztosítással, hogy az egyesülés itt is meg fogja hozni az egyesekre azon előnyöket, melyek a társulásnak egyenes folyományai.

Az elnökség.

CSARNOK.**A boszorkány-oltár.**

Németből J. M. után: K... ez Á... s-nó.
(Folytatás.)

— Nem felelt vagy nem is hallotta. S pár lépéssel fent voltam a sziklán: Hedvig! ismétlém — semmi felelet: magamon kívül hajoltam az előttem ülő néma alak fölé, kezeit melybe arcát rejté levontam, állát fölemelve kényszerítém szemeimbe nézni, de ő kétségbeesett mozdulattal tolt el magától, karjait védőleg felém tartva.

— Hedvig, elmenjek?

— Igen! Első szava volt, melyet hozzám intézett.

— Ugy Isten veled örökre! Élj boldogul!

— Maradjon — szólt halkán.

— Mintegy lebüvölten álltam. Körülünk egyre sötétedett. Nem vettük észre, hogy a gyorsan járó hegyi tündér a köd kíséretével, a sebes szárnyu széllel meg érkezett.

— Tudta Ön, hogy mi itt fent vagyuk? fordult hozzám.

— Igen.

— És mégis feljött.

— Epen ezért Hedvig. Érted jöttem.

— Csak egynek vagyok Hedvig, és ezt ismeri.

— Szereti őt? Szereti mint egy jegyesnek kell? kiálltam magamon kívül.

— Előttem állt, egyenesen szemembe nézve: Uram miköze egy házas embernek egy leány érzelmeihez?

— Én nem vagyok házas!

— Akkor jegyes mint én.

— Az sem... én szabad vagyok.

— És akkor? — kérdőleg érintett karja.

— Akkor igen, de szétszakítam e köteléket.

— Miért? — hangzott halkán füleimbe.

— Mivel két embert tett volna e kötelék szerencsétlenné.

— Szabad ez? Feleljen! Az adott szó nem szent?

— De közös megegyezés föloldhatja: ő belátta, hogy össze nem illünk ezt meg is irta és én készséggel fogadtam a mentő szálát.

— Igen egy mentő kéz? sohajta. — De szent Isten — szakítá magát félbe — nézze benne vagyunk a felhőbe, nem látni sem előre sem hátra! Hallja most meg jön a vihar. Irgalmas Isten mi lesz belőlünk? Mit tettünk!

— Alig rezzent meg már jött félelmes kíséretével a hegyek királya, rázta, tépte a mi utjába állt, örült tánczot jártak körülünk a felhők, feledhetetlen érzés fogott el, mert minél vadabbul dühöngött a vihar annál szorosabban kellett átfognom, magamhoz szorítanom a remegő leányt. Hevesen dobogó szívem fájdalmas gyönyörrel élvezte a jelent. Valamit akartam mondani s egészen arczára kellett hajolnom: Hedvig bár a vihar örökké tartana, és mi az örökké valóságig így maradnánk.

— Vezess haza — kért, de fejét keblemre hajtá.

— Igen ha az a mi otthonunk lenne, mily földfeletti boldogság lenne karjaimon vinni haza.

— Reszketett mint a nyárfalevél. Ujabb szélroham majd levert lábainkról, én az ingadozót karjaimba emeltem, feje fél ájultan vállamon pihent. A vihar felszakítá a boszorkány oltárt körül folyó felhőt, gyenge világosság tört utat az orkán által földig hajtott fák körül.

Hedvig! ott valami világol talán a menház, tehát viszlek vissza az idegennek, boldogságom elrablójának. Esdve kérlek gondolj arra harag nélkül, ki ez,

órát élte legboldogabb órájának fogja tartani, ki egyedül jár majd életutain. Mondd igen?

— Igen — volt a bágyadt felelet. — Keze az enyémen pihent, szorosan átkarotva vittem a fény felé, küzdve a szélvész ellen; a kendő lesiklott fejről, hajfonadékát arczomba csapta a vihar, így lépésről lépésre küzdtem az orkánal, minden perczen a mélységbe sodrástól félve, mi mellett nappal épen nem veszélyes ut vezetett.

E perczen kiáltást hallottunk és több mozgó fény pontot. Hedvig ijedten siklott ki karjaimból, de képtelen volt egy lépést is tenni. Nagy ég! — kiáltá — nem bírok menni és most itt találnak önnel. Elvagyok veszve, hagyjon itt kérem, de újra karjaimba volt kénytelen kapaszkodni. Istenem! sirt fel hangosan a szegény teremtés. Én szorosan mellette álltam, kívánva bár csak jönne a jegyese.

(Folyt. köv.)

Ingatlanok forgalma.

— A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál. —

1. Nagy István veszi Kovács Juliánától ennek a debreczeni 4094. sz. tjkvben és 4382. sz. tjkvben foglalt ingatlanokból megillető fél részét 600 frtéért.

2. Nagy József veszi Szabó Mária Varga Istvánné és társaitól ezeknek a debreczeni 3170. sz. tjkvben foglalt ingatlanokat 3750 forintért.

3. Kozma János és neje veszik Fekete András és nejétől ezeknek csapókerti szőlőjüket 690 frtéért.

4. Papp János és neje Arany Sára veszik Polgár Véghe András és társaitól ezeknek elepi 36 hold 900 □ öl tanya birtokukat 13500 frtéért.

5. Györfi Dániel és neje veszik Mindszenti Lajos és nejétől ezeknek ondódi földjüket 1200 frtéért.

6. Rác Mária veszi Z. Krisztián János és nejétől ezeknek homokkerti szőlőjüket 1785 frtéért.

7. Homoki Imre és neje veszik Kiss Lajos és nejétől ezeknek köntöskerti szőlőjüket 750 frtéért.

8. Gebei József és neje veszik Papp Lajosné Nagy Erzsébettől ennek 2718. sz. a házát 1150 frtéért.

9. Erdődy Lila veszi Szathmáry Andrásné Bagoly Juliánától ennek 298. sz. a házastelkét 10000 frtéért.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Koncz Akos.

Kuhne Lajos

nemzetközi telep gyógyszer- és műtét-nélküli
gyógyművészetre Liposében.

Alapított 1883. október 10-én, nagobbított
1892-ben.

**Tanácsok és utasítások mindennemű
betegségben, levélileg is, amennyire az
lehetőség.**

Kuhne Lajos kiadásában, Lipcse, Flossplatz 24.
megjelentek és egyenesen a szerzőtől az összeg előre
beküldése vagy utánvét ellenében kaphatók, ugyezintén
a *Csokonai nyomda* és kiadó részvénytársaságnál és
minden könyvkereskedés által megrendelhető:

Kuhne Lajos, Az új gyógytudomány. Tankönyv és tanácsadó betegnek és
egészségeseknek. 18-ik német kiadás. (46 ezer) 486
oldal 80 1896. Ára füzve 4, kötve 5 márká. Meg-
jelent 15 nyelvenben.

Kuhne Lajos, Beteg vagyok-e én, vagy egészségesem? Próbaké és
tanácsadó minden ember részére, 13-ik német kiadás.
1896. Ára 50 pfening. Megjelent 9 nyelven.

Kuhne Lajos, Gyermeknevelés. Intő
szó szülők, tanítók és nevelőknek. Ára 50 pfening.

**Kuhne Lajos, Kolera, hasfolyás és
más hasonló betegségek,** melyek gyógyszer nélkül
kezelhetnek és gyógyíthatnak. Ára 50 pfening.

Kuhne Lajos, Arozokifejlesztés módja.
Tankönyv magunk által tapasztalt buvárlatok módjáról
számos képpel. Ára füzve 6, csinos kötésben 7 márká.

Kuhne Lajos, Gyógytudósítások az
új gyógyszer- és műtét nélküli gyógyászat
prospectussal együtt. 26-ik kiadás. Ingyen.

Birtok eladás.

Debreczenben a Kossuth-utcai 55-ik sorszámú, több mint 400 □ öl kiterjedésű, jól beépített **házastelek**, egy tejesen berendezett **sertés hizlaló** a hozzá tartozó **luczernással** együtt az u. n. olajtűző mellett, a homok-kertben, mintegy másfél nyilas területű **szőlő**, a Nagy-Cserén 44 cat. hold kiterjedésű megváltott **kaszáló** a rajta lévő **összes épületekkel együtt** kedvező feltételek mellett **szabadkézből eladó.** Értekezni lehet az eladás feltételeiről ügyvédi irodámban.

Szabó Antal
ügyvéd,
Nagy-uj-utca 1597.

474-2-1

Tóth Béla

gyógyszertára.

Debreczenben.

A leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

sósorszesz

kapható Debreczenben minden fűszer-üzletben valamint gyógyszerármban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr. nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

4 23-52-18

Női divatkelmék

Barégo, luster, mohair stb. fekete és színes

selymek,

Napernyők

nagy választékban kaphatók

Szabó Lajos fiai cégénél

Debreczen, Rózsatér.

433-0-26

Tenyész-tojások

valódi **Brahma**-tyukoktól drbként 15 kr., fekete, nagy fehér **bubo**- **hollandi** tyukoktól drbként 25 kr., **Houdan**-tyuk tojás drbként 25 kr., valódi **stájerországi** tyukoktól drbként 10 kr., **ezüst paduafak** drbként 30 kr., **Langsbans** drbként 30 kr., **póka**-tyukoktól drbként 30 kr., **ezüst Wyandottes** drbként 30 kr., **olasz tyukok**tól drbként 30 kr., **törpe tyukok**tól drbként 30 kr., **cochininal** drbként 25 kr., **erdélyi osupasznyaku** drbként 20 kr., **Dorking tyukok**tól drbként 35 kr., **Yokohama** drbként 50 kr., **emdeni ó-lás-llbáktól** drbként 1 frt, **peking-kaosáktól** drbként 20 kr., nagy fajtájú **stájer kaosáktól** drbként 20 kr.

Tenyész-tojásokat csak **valódi tiszta származású** állatoktól szállí ok. a melyek már többször ki lettek tüntetve és jótállók minden általam küldött árak tisztaságáról és valódi származásáról.

Max Pauly,

Kösch (Steiermark.)

430-6-3

Félszázad óta

kittűnőnek elismert

Arany érem Dr. Siehulsky-féle **Érdem érem**
Pécs 1898. Temesvár 1899.

Arczkenőcs és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírűk és bámulatos hatásuk képezik. Megbízható sikerrel használatnak szeplő és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztátalansága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr., egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 frt, egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandola-korpa szappan 25 kr.

JOLIESSANTE-CRÉME

bőrfinomító és szépítő szer.

Kitűnő hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsas és sárga színben.

Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. — Az arczra láthatatlanul tapadva annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 80 kr., egy kis doboz 50 kr.

JOLIESSANTE-FOGPOR

levegézségesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és büszödésük eltávolítása s megóvására, mely által egyuttal a foghusra is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.

JOLIESSANTE-SZAPPAN

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toilette szappan. A bőrt finom és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak fri s, üde kinézését. Kivánatra mintadarabok ingyen adatnak. Egy darab ára 40 kr.

Haj-Restorer

biztos szer a megöszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt.

Kapható: Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán. — **Debreczenben:** Rothschnek V. Emil gyógyszerármban

438-20-16

Már jövő héten

Május 12-től 28-ig.

Nagy és utolsó

FŐHUZÁS

Magyar Osztály-Sorsjáték.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

10000000

korona.

25007 nyeremény = 6284000 kor.

Vételsorsjegyek árai:

1/1 1/2 1/4 1/10 1/20
60.— 30.— 15.— 6.— 3.— frt.

(Porto és nyeremény jogyzékért külön 25 kr.)

427 14 12

Elárusít:

	korona
1 jutalom	600000
1 nyerem. à	400000
1 " "	300000
1 " "	200000
1 " "	100000
2 " "	40000
2 " "	20000
5 " "	10000
10 " "	8000
34 " "	6000
100 " "	2000
200 " "	1000
2650 " "	200
22000 " "	150

HEINTZE KÁROLY, Budapest,
Szervita-tér 3.